

Nekustamā īpašuma
novērtējuma atskaite

Vērtējuma pasūtītājs – maksātspējas procesa administrators Sandra Poļanska

Nekustamā īpašuma ar nosaukumu
“Lejasdravnieki”
Katvaru pagasts, Limbažu novads
novērtējums

Vērtējumu veica Sertificēta nekustamā īpašuma vērtētāja – Ilze Apeine,
Latvijas Īpašumu Vērtētāju Asociācijas sertifikāts Nr. 110.

Maksātnespējas procesa administratorei Sandra Poļanskai

Par novērtējamā objekta nekustamā īpašuma ar nosaukumu "Lejasdravnieki", Katvaru pagasts, Limbažu novads, novērtēšanu.

Šis vērtējums parāda mūsu viedokli par šī novērtējamā objekta tirgus vērtību novērtēšanas dienā, tas ir, 2026.gada 7.augustā.

Visi tehniskie dati par īpašumu, kas ir iegūti no novērtējuma pasūtītāja, šajā vērtējumā ir pieņemti par ticamiem. Pretrunas gadījumā starp Zemesgrāmatas un VZD Kadastra reģistra datiem, par ticamu tiek pieņemti VZD KR dati. Ar īpašuma stāvokli dabā vērtētāja ir iepazinusies.

Novērtēšanas veikšanai un vērtējuma atskaites sastādīšanai par pamatu ir Latvijas Īpašuma vērtēšanas standarti LVS 401:2013. Aprēķini veikti, balstoties uz pasūtītāja iesniegto informāciju, savukārt, izdarītie pieņēmumi un ierobežojumi ir izklāstīti turpmākajā vērtējuma atskaites tekstā.

Vispārējā informācija par vērtējamo objektu

Novērtējamais objekts sastāv no:	Viena nekustamā īpašuma, kura sastāvā ir viena zemes vienība ar kopējo platību 3,5 ha. <i>VZD Kadastra reģistrā reģistrētā ferma (6652 002 0069 001) nav reģistrēta zemesgrāmatā un dabā neeksistē, tā netiek iekļauta novērtējamā objekta sastāvā.</i>
Īpašuma kadastra numurs:	6652 002 0069
Novērtējamā objekta platības:	
Zemes vienība 6652 002 0069 – 3,5 ha, tajā skaitā:	
- lauksaimniecībā izmantojamā zeme 2,5 ha ar augsnes auglību 50 balles - ūdeņi – 0,2 ha - zem apbūves – 0,8 ha	
pašreizējā izmantošana:	Daļa kopta lauksaimniecības zeme, daļa nekopta.
labākais izmantošanas veids:	Lauksaimniecības zeme.
infrastruktūra:	Raksturīga lauku reģioniem.
piekļūšanas iespējas:	Labas. No pašvaldībai piederoša grants seguma ceļa. Līdz valsts reģionālajam autoceļam P13 Limbaži-Aloja ~ 3,9 km.
apkārtnē:	Lauksaimniecības zemes, atsevišķas lauku viensētas.
komunikācijas:	Nav.
Īpašuma tiesības:	Īpašums reģistrēts Vidzemes rajona tiesas Katvaru pagasta zemesgrāmatu nodalījumā Nr. 100000369338, īpašnieks SIA "MADARAS DĀRZS", reģistrācijas numurs 44103000414.
Piezīmes:	Nav
Pasūtītājs:	Maksātnespējas procesa administrators Sandra Poļanska

Informācijas avoti:

- Zemesgrāmatu nodalījuma izdrukā;
- VZD Kadastra informācijas sistēmas dati;
- www.balticmaps.eu; www.google.lv; www.melioracija.lv; www.limbazunovads.lv; www.lad.gov.lv;

Vērtējumā izmantotie dati tiek uzskatīti par ticamiem un nākušiem no drošiem avotiem. Vērtētājs šos datus izmantojis pēc labākās pārlicības, taču neuzņemas atbildību par šo datu un skaitļu patiesumu un objektivitāti, jo var būt notikušas izmaiņas dokumentācijā, par kurām vērtētājs nav informēts, vai vērtētājam bijusi sniegta nepatiesa informācija vai arī bijuši citi ietekmējoši apstākļi.

VZD Kadastra reģistrā reģistrētie apgrūtinājumi:

- biosfēras rezervāta neitrālās zonas teritorija – 3,2770 ha.

Minētais apgrūtinājums šajā vērtējumā netiek uzskatīts par tirgus vērtību pazeminošu faktoru, jo būtiski neierobežo lauksaimniecības zemes izmantošanas iespējas.

Atzīmes un aizliegumi:

- Noteikts aizliegums bez AS "ERST Finance", reģistrācijas numurs 41203048956, rakstiskas piekrišanas nekustamu īpašumu atsavināt, dāvināt, sadalīt un apgrūtināt ar lietu tiesībām.
- Atzīme - pasludināts SIA "MADARAS DĀRZS", reģistrācijas numurs 44103000414, maksātnespējas process. Pamats: Vidzemes rajona tiesas 2026.gada 19.jūnija spriedums lietāNr.C71252926

Tirgus vērtība noteikta kā brīvam no šiem apgrūtinājumiem.

Lietu tiesības, kas apgrūnina nekustamu īpašumu: nav reģistrētas.

Vērtējuma uzdevums un mērķis:	Vērtēšanas uzdevums – noteikt ģeogrāfiskā tirgus un piespiedu pārdošanas vērtības atbilstoši esošai situācijai vērtēšanas datumā. Vērtēšanas mērķis – ģeogrāfiskā vērtējums novērtējuma pasūtītāja vajadzībām . Vērtējums nedrīkst tikt izmantots citu fizisku vai juridisku personu vajadzībām, aizdevuma saņemšanai kredītiestādēs vai izmantojams citiem mērķiem bez vērtētāja rakstiskas piekrišanas.
Objekta apsekošanas datums:	2026.gada 7.augusts
Vērtēšanas datums:	2026.gada 7.augusts
Atskaites sastādīšanas datums:	Dokumenta datums ir tā elektroniskās parakstīšanas datums

Vērtējumu veica : sertificēta nekustamā ģeogrāfiskā vērtētāja – Ilze Apeine,
Latvijas Ģeogrāfiskā Vērtētāju Asociācijas sertifikāts Nr. 110.

Darām Jums zināmu, ka novērtējamā objekta – nekustamā ģeogrāfiskā ar nosaukumu **“Lejasdravnieki”, Katvaru pagasts, Limbažu novads** tirgus vērtība novērtēšanas dienā 2026.gada 7.augustā ir:

EUR 12 500 (divpadsmit tūkstoši pieci simti eiro)

Darām Jums zināmu, ka novērtējamā objekta – nekustamā ģeogrāfiskā ar nosaukumu **“Lejasdravnieki”, Katvaru pagasts, Limbažu novads** piespiedu pārdošanas vērtība, noteikta 70% apmērā no tirgus vērtības, novērtēšanas dienā ir:

EUR 8 800 (astoņi tūkstoši astoņi simti eiro)

Novērtējuma atskaiti nav atļauts kopēt un publicēt, kā arī tā nevar tikt lietota citiem nolūkiem kā teikts novērtējuma uzdevumā, bez iepriekšējas vērtētāja un novērtējuma pasūtītāja piekrišanas katrā gadījumā atsevišķi.

Pateicos par sadarbību!

Sertificēta nekustamā ģeogrāfiskā vērtētāja

Ilze Apeine, Latvijas Ģeogrāfiskā Vērtētāju Asociācijas sertifikāts Nr. 110

Saturs.

1. Vēstule pasūtītājam.

Nekustamā īpašuma novietojuma shēma.

Plūdu riska un plūdu draud karte

Foto fiksācija.

2. Nekustamā īpašuma tirgus raksturojums.

3. Vērtējamā objekta vispārējs raksturojums.

4. Vērtējamā objekta pozitīvie un negatīvie faktori.

5. Objekta vērtējums.

5.1. Labākais un efektīvākais izmantošanas veids

5.2. Objekta vērtēšanas metožu izvēles pamatojums.

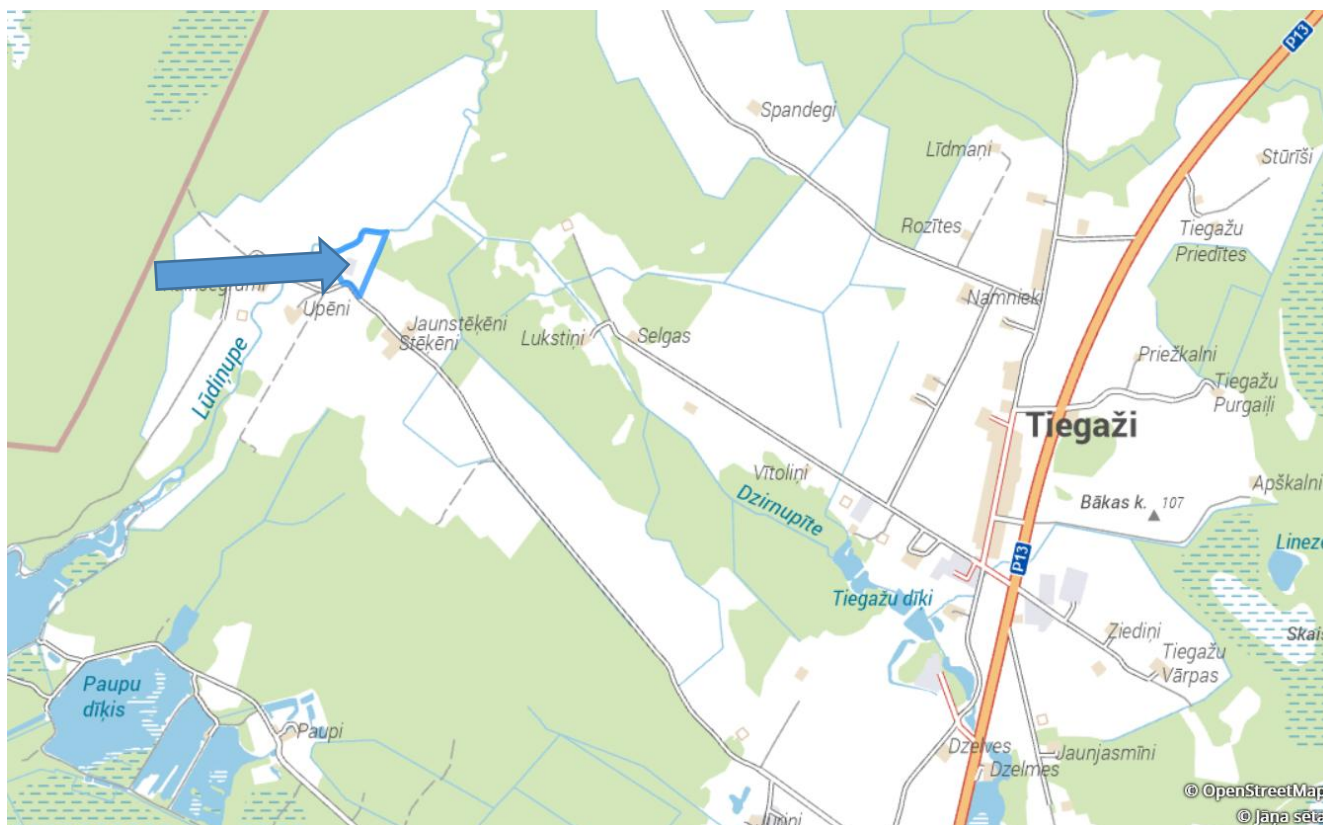
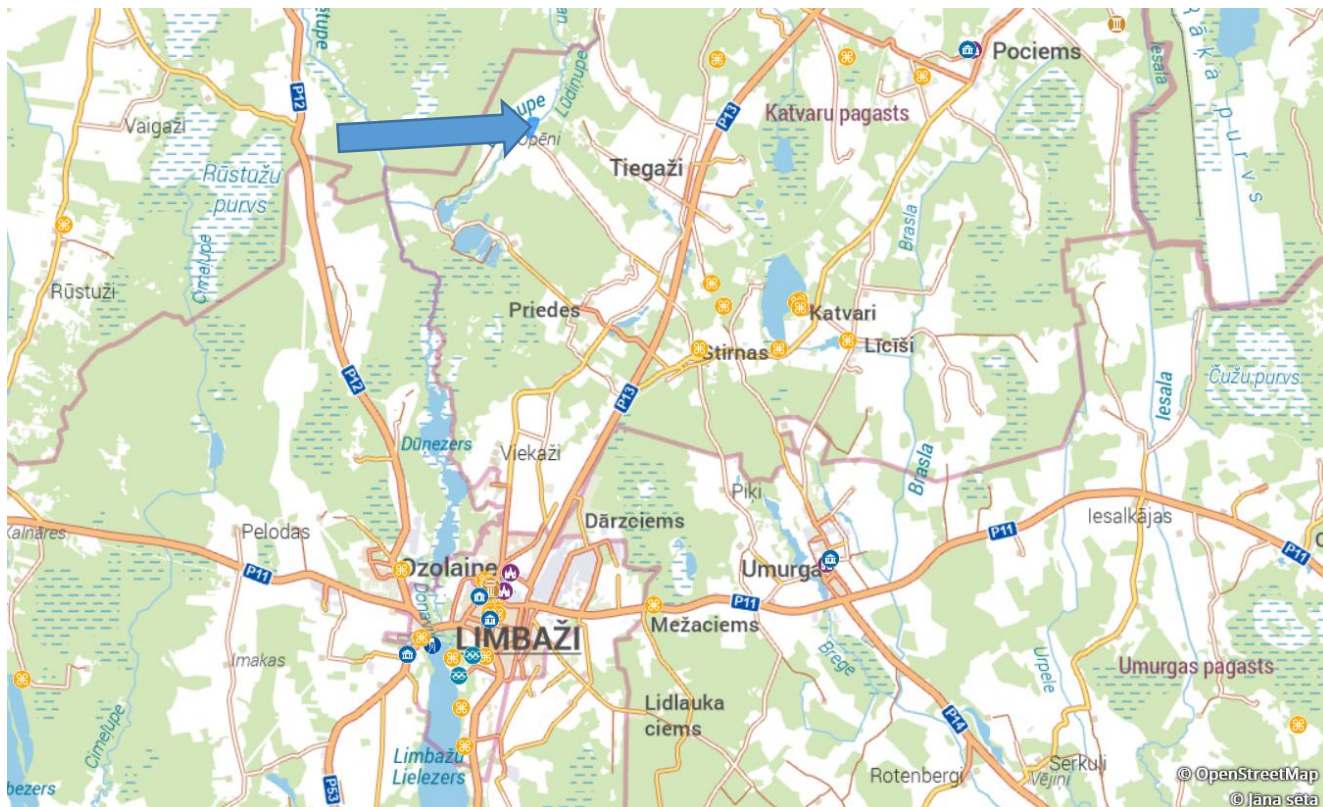
5.3. Objekta vērtības noteikšana.

6. Slēdziens.

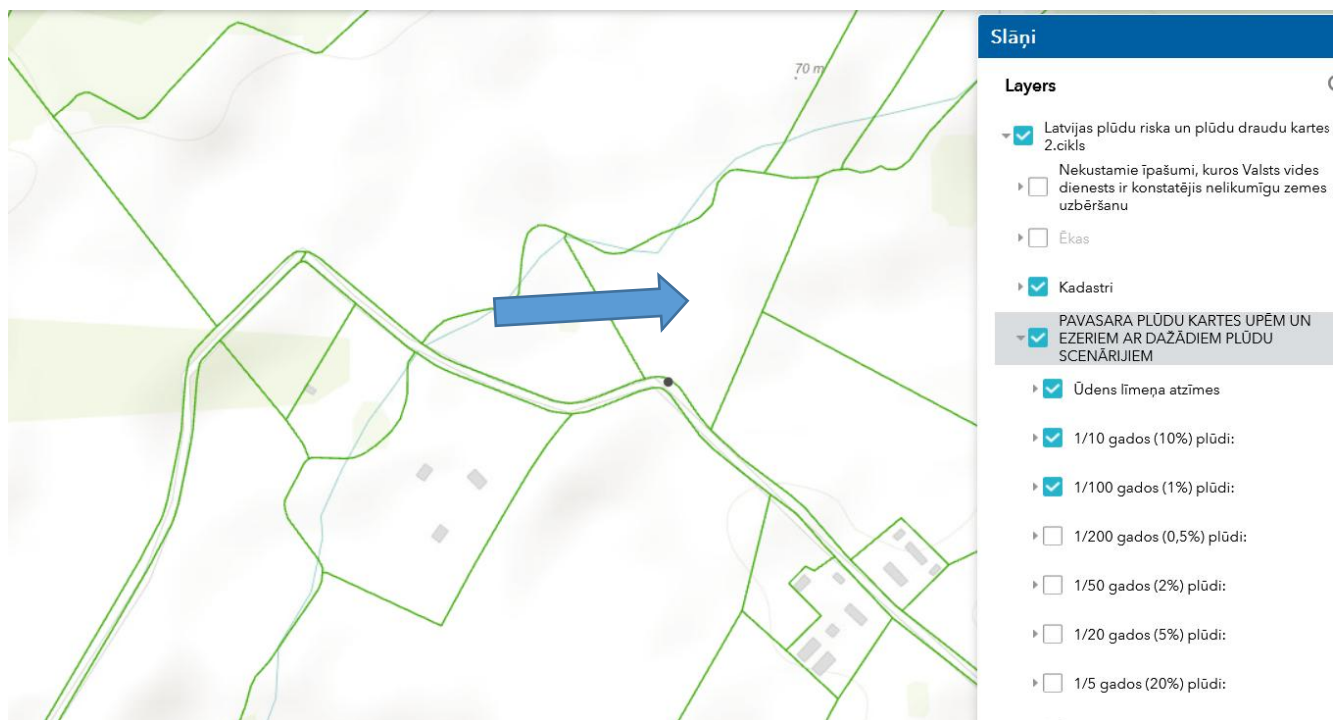
7. Aprēķinos izmantotie pieņēmumi un ierobežojošie faktori.

8. Neatkarības apliecinājums.

Nekustamā īpašuma novietojuma shēma

Plūdu riska un plūdu draud karte

Saskaņā ar Latvijas vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centra Plūdu riska informācijas sistēmas datiem: applūšanas iespējas: plūdi reizi 10 gados - NAV applūšanas iespējas: plūdi reizi 100 gados - NAV.

Vērtējamā objekta fotoattēli 2026.gada 7.augustā

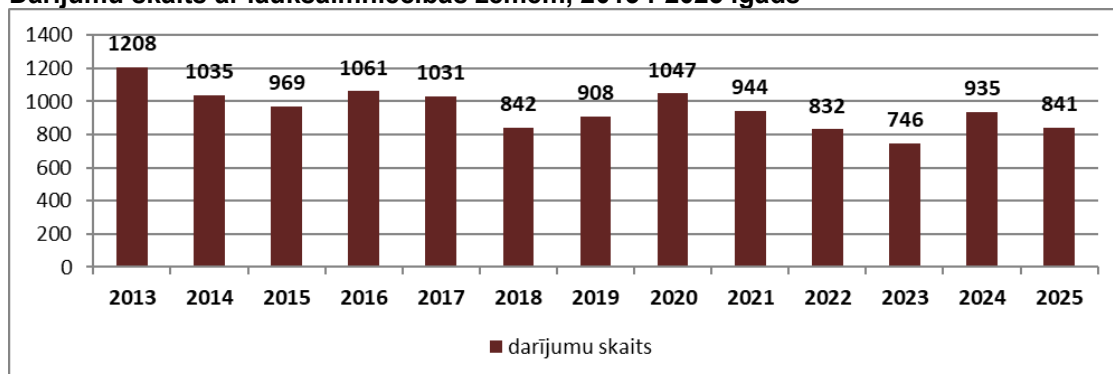
2. Nekustamā īpašuma tirgus raksturojums.

Darījumu skaits un pārdotā zemes platība

Lauksaimniecības zemes tirgū 2025. gadā bija vērojams aktivitātes kritums. Pēc ievērojamā darījumu skaita pieauguma 2024. gadā, darījumu skaits atkal ir samazinājies. Darījumu skaits salīdzinājumā ar 2024. gadu samazinājies par 10 %. 2025. gadā reģistrēts 841 darījums ar lauksaimniecībai piemērotu zemi. Tādējādi darījumus skaits ir līdzīgā līmenī kā 2022. gadā. Aktivitāte kopumā šajā segmentā 2025. gadā vērtējama kā zema, jo šis bija viens no zemākajiem rādītājiem pēdējo 13 gadu laikā.

Visaugstākais darījumu skaits pēdējo gadu laikā tika konstatēts 2013. gadā, un salīdzinājumā, 2025.gadā darījumu skaits ir par 30 % zemāks.

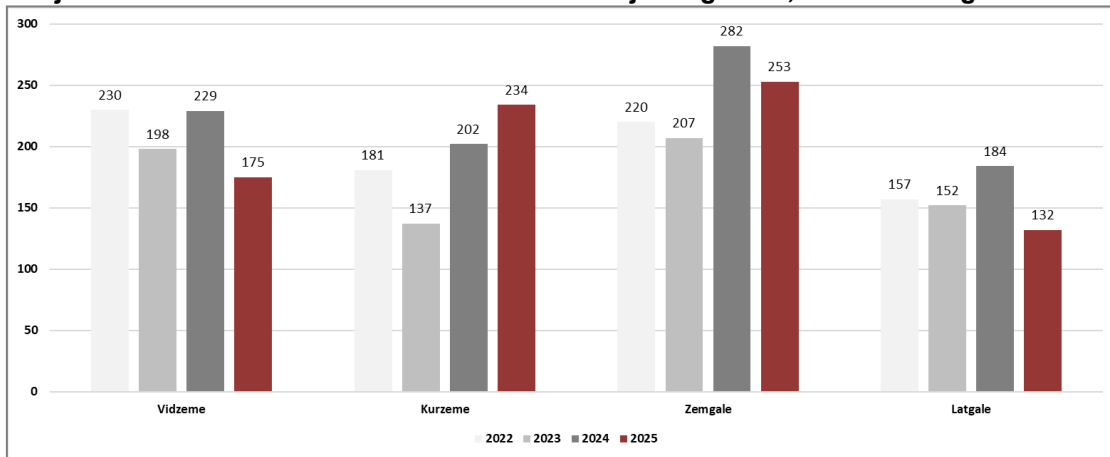
Darījumu skaits ar lauksaimniecības zemēm, 2013.-2025. gads

Avots: VZD dati.

Auglīgu un augstas kvalitātes lauksaimniecības zemju piedāvājums visos Latvijas reģionos bija mazs arī 2025. gadā. 2025. gadā visos Latvijas reģionos, izņemot Kurzemi, darījumu skaits kopumā samazinājies salīdzinājumā ar 2024. gadu. Visvairāk 2025. gadā darījumu skaits pret iepriekšējo gadu samazinājies Latgalē – par 28 %. Kurzēm lauksaimniecības zemju darījumu skaits palielinājies par 16%. Jāatgādina, ka 2024. gadā arī Kurzēm bija vislielākais darījumu skaita palielinājums starp reģioniem. Visvairāk darījumi ar lauksaimniecības zemēm 2025. gadā reģistrēti Zemgalē (253 darījumi) un Kurzēm (234 darījumi).

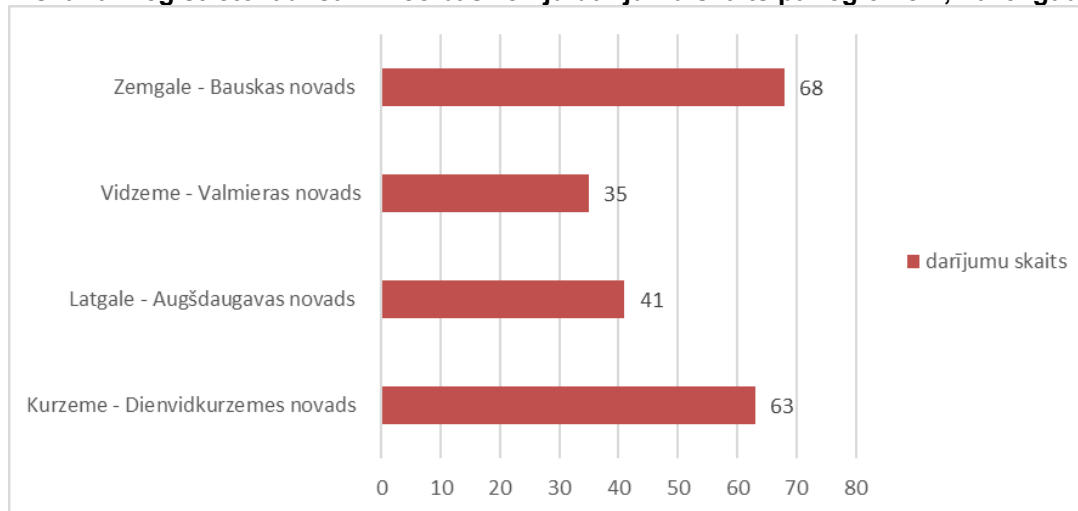
Darījumu skaits ar lauksaimniecības zemēm Latvijas reģionos, 2022. -2025. gads

Avots: VZD dati.

Savukārt no novadiem darījumu ziņā visbagātākais bija Bauskas novads Zemgalē. 2025. gada laikā tajā reģistrēti 68 darījumi, un darījumu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu ir par 15 % mazāks. Kurzēm visvairāk lauksaimniecības zemes pārdotas Dienvidkurzemes novadā (63 darījumi). Latgales reģionā visvairāk darījumi notikuši Augšdaugavas novadā (41 darījums), bet Vidzemes reģionā Valmieras novadā (35 darījumi).

Visvairāk reģistrēto lauksaimniecības zemju darījumu skaits pa reģioniem, 2025. gadā

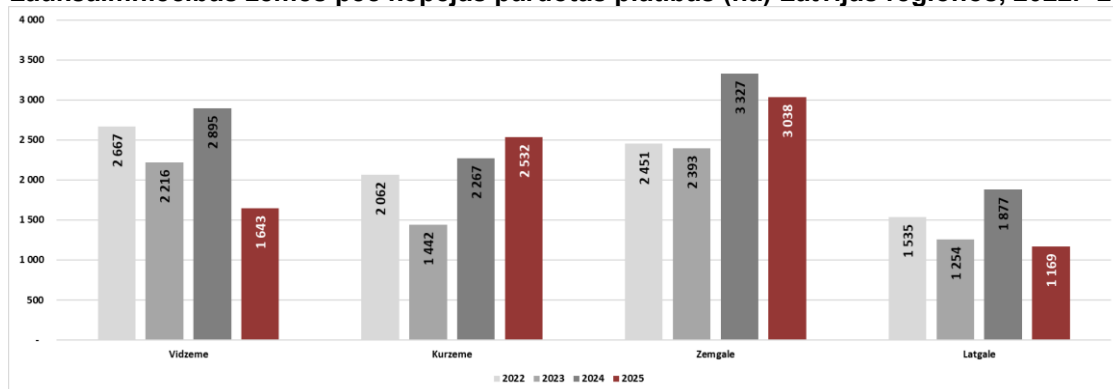

Avots: VZD dati.

Platības ziņā vislielākais lauksaimniecības zemes apjoms tika pārdots 2013.gadā – 12 701 ha. Auglīgākajos Latvijas novados, Zemgalē un Kurzēm lielākie apjomi realizēti tieši 2013.gadā – attiecīgi 4848 ha un 3412 ha. 2025. gadā tika pārdoti 8793 ha lauksaimniecības zemes, kas ir par 18 % mazāka platība nekā 2024. gadā. Platību ziņā vismazāk lauksaimniecības zemes pēdējo 13 gadu laikā pārdots 2023. gadā. Savukārt 2025. gadā rādītājs ir otrais zemākais no pārdotajiem lauksaimniecības zemes apjomiem kopš 2013. gada. 2025. gadā kopumā vislielākā lauksaimniecības zemes platība pārdota Zemgalē – 3038 ha, bet vismazākā Latgalē – 1169 ha. Ja salīdzina ar 2024. gadu, 2025. gadā pārdotās lauksaimniecības zemes apjomi visvairāk samazinājušies Vidzemē – par 43 %. Salīdzinoši lielas izmaiņas bija vērojamas Latgalē, kur pārdotās lauksaimniecības zemes apjoms samazinājies par 38 %. Zemgalē pārdotais apjoms samazinājās par 9 %. Turpretim Kurzēm, kur 2025. gadā arī pieaudzis darījumu skaits, pārdotais lauksaimniecības zemes apjoms

palielinājies par 12 % salīdzinājumā ar 2024. gadu. Kurzemē pārdotā zemes platība palielinās jau otro gadu pēc kārtas.

Lauksaimniecības zemes pēc kopējās pārdotās platības (ha) Latvijas reģionos, 2022. -2025. gads

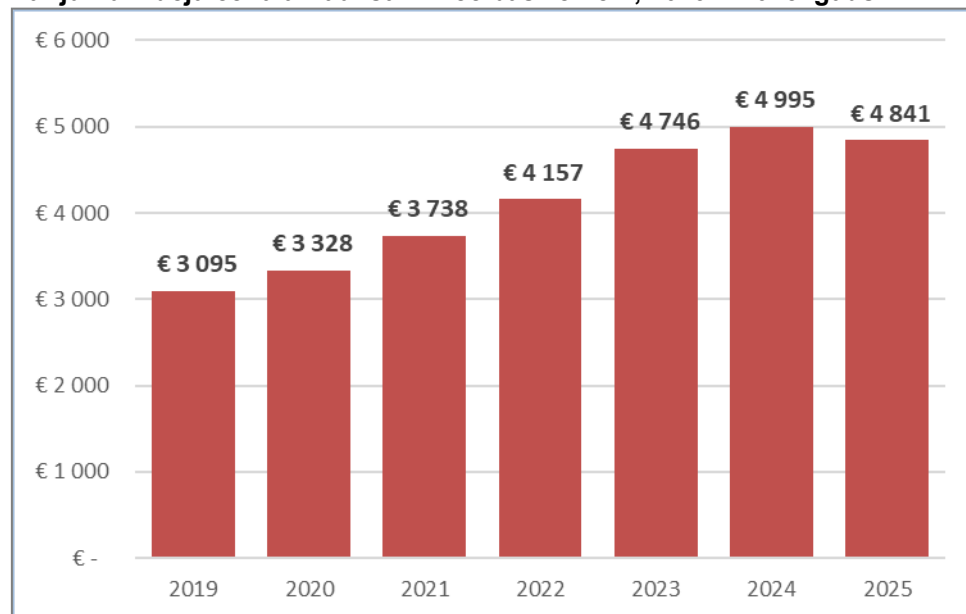

Avots: VZD dati.

Lauksaimniecības zemes cenas

Publiskajā piedāvājumā lauksaimniecības zemes par tirgus darījumiem atbilstošu cenu joprojām bija maz. 2025. gadā aktivitāte lauksaimniecības zemes tirgū samazinājās, un vidējā lauksaimniecības zemes cena arī ir samazinājusies. Vidējā pārdošanas cena lauksaimniecības zemēm 2025. gadā noslīdējusi līdz 4841 EUR/ha. Salīdzinājumā ar 2024. gadu, 2025. gadā vidējā cena par ha samazinājusies par 3 %. Jau 2024. gadā lauksaimniecības zemes cenas nepieauga tik strauji kā iepriekšējos gados. Tādējādi cenu pieaugums pēc ilgstoša ikgadēja kāpuma ir apstājies. Lauksaimniecības zemju darījumi pārsvarā notiek ārpus publiskā piedāvājuma, pircējam un pārdevējam vienojoties par abpusēji pieņemamu cenu. Darījumu cenas nereti ir krietni virs vidējām cenām, par ko liecina arī darījumos fiksētās summas. 2025. gadā tikai divos darījumos Bauskas un Saldus novados fiksētās rekordaugstas cenas – virs 15 000 EUR/ha. Iepriekšējā gadā šādi darījumi bija seši. Auglīgu un augstas kvalitātes lauksaimniecības zemju trūkums jau daudzus gadus novērojams visā Latvijā. Tādējādi saglabājas arī augsta interese par neapstrādātām un nekoptām lauksaimniecības zemēm visos Latvijas reģionos.

Darījumu vidējā cena ar lauksaimniecības zemēm, 2019. - 2025. gads

Avots: VZD dati.

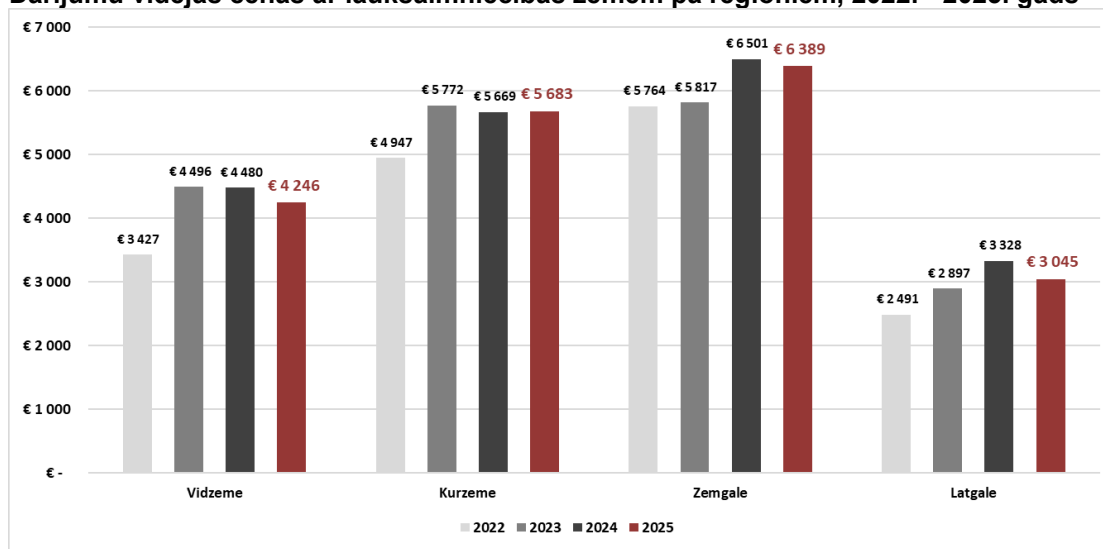
Iegādājoties lauksaimniecības zemi, galvenie cenu veidojošie faktori ir:

- lauksaimniecības zemes auglība un meliorācija;
- zemes platība vienā gabalā;
- piekļūšanas iespējas;
- novada un tā centra vispārējais ekonomiskais attīstības līmenis;

- attālums no reģionu pilsētām vai reģiona centra.

Lauksaimniecības zemes vidējā darījumu cena 2025. gadā samazinājusies visos Latvijas reģionos, izņemot Kurzemi, kur tā saglabājusies līdzīga kā iepriekšējā gadā. Visvairāk vidējā darījumu cena 2025. gadā samazinājusies Latgalē – par 9 %. Jāpiebilst, ka 2024. gadā bija tieši Latgalē novērots vislielākais vidējās darījumu cenas pieaugums (+15 %). Vidzemes reģionā vidējā darījumu cena samazinājusies par 5 %. Vismazākais vidējās darījumu cenu kritums 2025. gadā bija Zemgalē, kur tā pazeminājusies par 2 %. Dārgākie darījumi 2025. gadā pārsvarā notikuši Zemgales reģionā, kur vidējā darījumu cena bija 6389 EUR/ha. Pēc vidējās darījumu cenas spriežot vislētākās lauksaimniecības zemes 2025. gadā saglabājās Latgalē, kur vidējā darījumu cena bija 3045 EUR/ha. Savukārt no Latvijas novadiem visaugstākās darījumu cenas bija Bauskas un Jelgavas novadā, kur darījumos cenas sasniedz 13 000 - 16 000 EUR/ha. Viszemākās darījumos fiksētās cenas 2025. gadā bija dažādos novados, pārsvarā Latgales reģionā, Krāslavas, Augšdaugavas un Rēzeknes novadā.

Darījumu vidējās cenas ar lauksaimniecības zemēm pa reģioniem, 2022. - 2025. gads

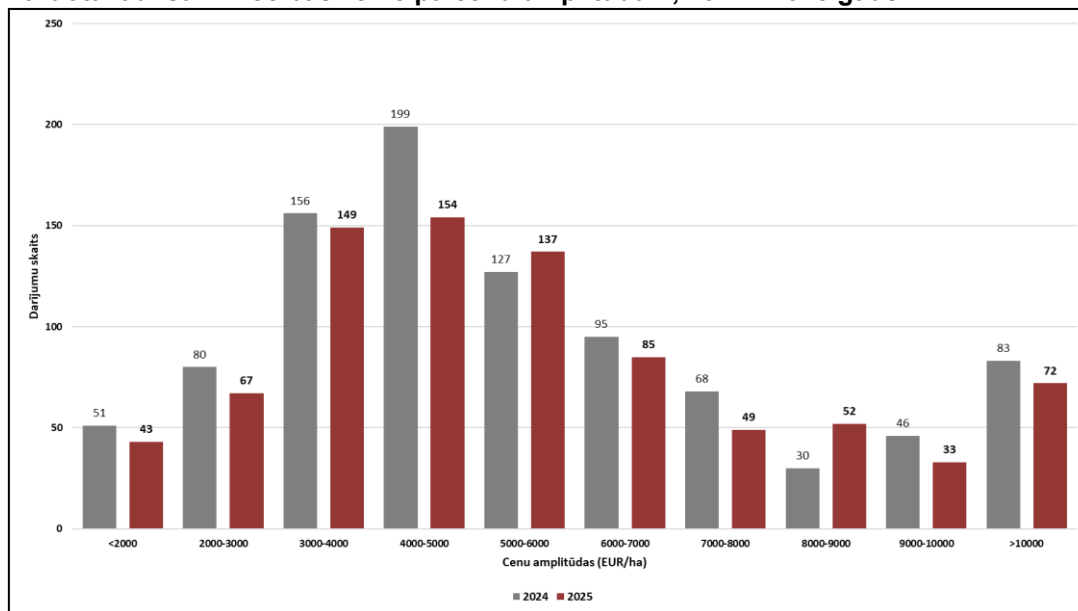

Avots: VZD dati.

2025. gadā pārsvarā lauksaimniecības zemes darījumi reģistrēti cenu diapazonā no 3000 līdz 6000 EUR/ha. Šajā cenu diapazonā reģistrēti vairāk nekā puse, jeb 52 % no darījumu kopējā skaita. Visvairāk 2025. gadā lauksaimniecības zemes darījumi reģistrēti 4000 līdz 5000 EUR/ha. Arī 2024. gadā izteikti vairāk darījumi tika reģistrēti tieši šajā cenu diapazonā. Savukārt vismazākais darījumu skaits 2025. gadā bija cenu diapazonā no 9000 līdz 10000 EUR/ha – 4 % no darījumu kopējā skaita. Tikai 5 % darījumi notikuši par cenu līdz 2000 EUR/ha. Darījumu skaits par cenu līdz 2000 EUR/ha samazinās ik gadu. Vairāk nekā puse šo darījumu reģistrēti Latgales reģionā. Piedāvājumā 2025. gadā lētākās lauksaimniecības zemes bija Latgales tālākajos novados, kur piedāvājuma cenas bija sākot no 2000 EUR/ha.

Dārgākais darījums Latvijas reģionos ar lauksaimniecības zemi 2025. gadā noticis Kurzemes reģionā, Saldus novadā, kur 5,5 ha zemesgabals pārdots par cenu – 34301 EUR/ha. Citi dārgākie lauksaimniecības zemes darījumi pārsvarā reģistrēti Zemgales reģionā. 2025. gadā virs 10000 EUR/ha 88% darījumi reģistrēti tieši Zemgales reģionā. Pārējie darījumi notikuši Kurzemes reģionā, bet tikai viens darījums – Vidzemē. Latgalē par tik augstu ha cenu 2025. gadā nav reģistrēti darījumi. Kopumā 72 darījumos cenas pārsniedza 10000 EUR/ha. Šādu darījumu skaits salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu samazinājies par 13 %. Salīdzinājumā - 2024. gadā reģistrēti 83 darījumi, bet 2023. gadā 80 darījumi pārsniedza šo cenu robežu.

Pārdotā lauksaimniecības zeme pa cenu amplitūdām, 2024. -2025.gads

Avots: VZD dati.

3. Vērtējamā objekta vispārējs raksturojums.

Atrašanās vietas raksturojums.

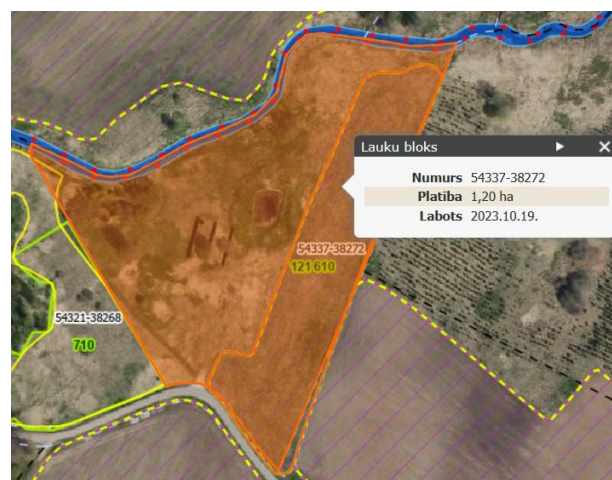
Atrodas Limbažu novada Katvaru pagastā uz Z no Limbažiem. Zemes vienība robežojas ar lauksaimniecības zemēm, Lūdiņupi. Tuvākajā apkārtnē lauksaimniecības zemes, meži, atsevišķas lauku viensētas. Līdz novada centram Limbaži ~ 10,4 km. Tuvākajā apkārtnē apbūves blīvums ir mazs. Piebraukšanas iespējas – labas, zemes vienība izvietota pašvaldības autoceļa malā.

Zemes gabala raksturojums

Zemes gabalu eksplikācija														
	Kadastra apzīmējums	Ha	LIZ	Meži	Krūmāji	Zem ūdeņiem	Zem ceļiem	Zem apbūves	Pārējā zeme	Meliorācija	Balles	Forma	Reljefs	Piebraukšana
1	6002006965	3.50	2.50	0.00	0.00	0.20	0.00	0.80	0.00	ir	50	neregulāra	līdzens	pašvaldības ceļš
Kopā		3.50	2.50	0.00	0.00	0.20	0.00	0.80	0.00					
Kopta (LAD deklarēta 2026.gadā) LIZ, ha			1.20											
Koptā daļa % no LIZ kopplatības			48											

www.kadastrs.lv

www.lad.gov.lv

Vides, sociālie, pārvaldības risku faktori (ESG)		Klimats un vide	
	Informācijas avoti	Ietekme uz TV	Veiktie pasākumi lai mazinātu riskus
Informācija par applūšanas iespējām, plūdiem, reizi 10 gados	https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/vets/pludu-riska-un-pludu-draudu-kartes	0	teritorijā nav veikti speciāli pasākumi
Informācija par applūšanas iespējām, plūdiem, reizi 100 gados	https://videscentrs.lv/gmc.lv/iebuve/vets/pludu-riska-un-pludu-draudu-kartes	0	teritorijā nav veikti speciāli pasākumi
Informācija par stipru lietusgāzu izraisītiem plūdiem	nav datu	0	teritorijā nav veikti speciāli pasākumi
Informācija par vētras riskiem un to izraisītiem plūdiem	nav datu	0	
Plūdu risks - pastāvīga jūras līmeņa paaugstināšanās	nav datu	0	teritorijā nav veikti speciāli pasākumi
Informācija par krasta erozijas riskiem	https://pris.lv/gmc.lv/	0	teritorijā nav veikti speciāli pasākumi
Informācija par augsnes eroziju vai degradāciju	nav datu	0	
Informācija par karstuma viļņu riskiem	nav datu	0	
Informācija par ūdens stresa un sausuma ietekmi uz ūdensapgādi	nav datu	0	
Informācija par smago nokrišņu (krusa, ledus sniegs) riskiem	nav datu	0	
Informācija par vides piesārņojumu risku	https://registri.vvd.gov.lv/piesarnojoso-darbibu-vietu-karte/	0	
Bīstamu objektu tuvums	https://registri.vvd.gov.lv/piesarnojoso-darbibu-vietu-karte/	0	
Ieguves resursu, dabas resursu karjeru tuvums	https://data.gov.lv/dati/eng/dataset/piesarnotas-un-potenciali-piesarnotas-vietas	0	
Gaisa piesārņojums un citu piesārņojumu iespējamība	https://data.gov.lv/dati/eng/dataset/piesarnotas-un-potenciali-piesarnotas-vietas/GeoRīga	0	
Troksņu piesārņojums (ielas, lielceļi, dzelzceļš)	https://lvceli.lv/celu-tikls/celu-kartes/troksnu-kartes/	0	
Troksņu piesārņojums (industriālais troksnis)	GeoRīga	0	
Ventilācijas un gaisa kondicionēšanas iekārtas atbilstība	atbilst	0	
Atrašanās aizsargājamās dabas teritorijās, izmantošanas ierobežojumi	https://ozols.gov.lv/pub	0	
Investīciju nepieciešamība vides risku mazināšanai	nav	0	
Vērtību ietekmējošā faktora lielums 0-nav ietekmes 1-maznozīmīga 2-nozīmīga 3 - ir būtiska			

4. Vērtējamā objekta pozitīvie un negatīvie faktori.

Pozitīvi novērtējamā objekta tirgus vērtību ietekmējošie faktori:

1. pēc LIZ ir pieprasījums tirgū,
2. labas piekļūšanas iespējas,
3. zeme ir meliorēta,
4. laba augsnes auglība.

Negatīvi ietekmējoši faktori:

1. daļa LIZ nav kopta

5. Objekta vērtējums.

5.1. Labākais un efektīvākais izmantošanas veids.

Īpašuma tirgus vērtība atspoguļos tā labāko un efektīvāko izmantošanu. **Labākā un efektīvākā izmantošana** ir aktīva tāda izmantošana, pie kuras tiek iegūts maksimālais labums, un kas ir reāli iespējama, tiesiska un finansiāli pamatota. (LVS 401:2013 p.3.12.4.)

Vērtētājs uzskata, ka, ņemot vērā

- 1) zemes atļauto izmantošanu šajā vietā – Lauksaimniecības zeme (saskaņā ar spēkā esošu Limbažu novada teritorijas plānojumu)

www.limbazunovads.lv

LAUKSAIMNIECĪBAS TERITORIJA (L)

- 2) zemes gabalu platību (neliela lauksaimnieciskai ražošanai),
 - 3) teritorijas stāvokli (daļēji kopta lauksaimniecības zeme),
 - 4) atrašanās vietu (lauku teritorija),
 - 5) patreizējo izmantošanu (lauksaimniecības zeme),
 - 6) tirgus situāciju, kas pieprasa lauksaimniecības zemes,
- secināms, ka novērtējamais objekts vislabāk šobrīd un nākotnē izmantojams kā lauksaimniecības zeme, līdz ar to novērtējamā objekta novērtējums veikts un tā tirgus vērtība noteikta atbilstoši labākajai izmantošanai.

5.2. Objekta vērtēšanas metožu izvēle un pamatojums.

Vērtējuma mērķis ir novērtējamā objekta tirgus vērtības noteikšana.

Tirgus vērtība ir aprēķināta summa, par kādu vērtēšanas datumā īpašumam būtu jāpāriet no viena īpašnieka pie otra savstarpēji nesaistītu pušu darījumā rezultātā starp labprātīgu pārdevēju un labprātīgu pircēju pēc atbilstoša piedāvājuma, katrai no pusēm rīkojoties kompetenti, ar aprēķinu un bez piespiešanas.

Latvijas Īpašuma Vērtēšanas Standarti. LVS 401:2013 p.2.1.11.

Tirgus noma (īre) ir aprēķināta summa, par kādu īpašums vērtēšanas datumā būtu iznomāts savstarpēji nesaistītu pušu darījumā starp labprātīgu iznomātāju un labprātīgu nomnieku uz atbilstošiem nomas nosacījumiem, pēc atbilstoša piedāvājuma, un katrai no pusēm rīkojoties kompetenti, ar aprēķinu un bez piespiešanas.

Latvijas Īpašuma Vērtēšanas Standarti. LVS 401:2013 p.2.1.12.

Piespiedu pārdošanas terminu lieto tad, kad pārdevējs spiests pārdot un tam nav pietiekams laiks atbilstošam piedāvājumam. Šādos apstākļos iegūstamā cena ir atkarīga no pārdevēja grūtību rakstura un no iemesliem, kuru dēļ nevar īstenot atbilstošu tirgvedību. Cena, par kuru pārdevējs piekrīt pārdot aktīvu piespiedu pārdošanas darījumā, atspoguļo konkrētā darījuma apstākļus, nevis teorētiska labprātīga pārdevēja rīcību tirgus definīcijas ietvaros.

Latvijas Īpašuma Vērtēšanas Standarti. LVS 401:2013 p.3.19.

Nekustamais īpašums - visas tiesības, intereses un labumi, kas saistīti ar valdījuma tiesībām uz nekustamo lietu.

Latvijas Īpašuma Vērtēšanas Standarti. LVS 401:2013 p.2.1.14.

Nekustama lieta - zeme un cieši ar to savienotas lietas, kuras nevar pārvietot, ārēji nebojājot, t.sk. ilggadīgie stādījumi un derīgie izrakteni, kā arī cilvēka veikti uzlabojumi, piemēram, ēkas un citi zemes gabala uzlabojumi un visi ar ēku cieši, fiziski savienoti piederumi, kā, piemēram, mehāniskas un elektriskas iekārtas, kas ir uzskatāmas par ēkas virszemes vai pazemes sastāvdaļu.

Latvijas Īpašuma Vērtēšanas Standarti. LVS 401:2013 p.2.1.13.

Cena ir par īpašumu prasīta, piedāvāta vai samaksāta naudas summa. Ņemot vērā konkrēta pircēja vai pārdevēja finanšu iespējas, motivāciju vai īpašās intereses, samaksātā cena var atšķirties no īpašuma vērtības citu personu uzsverē.

Latvijas Īpašuma Vērtēšanas Standarti. LVS 401:2013 p.3.5.1.

Vērtība maiņas darījumā ir hipotētiska cena, un hipotētiskos pieņēmumus, pie kādiem vērtība ir aprēķināta, nosaka vērtēšanas mērķis. Vērtība īpašniekam ir to labumu, kurus attiecīgā persona varētu gūt no aktīva īpašumtiesībām, aprēķinu rezultāts.

Latvijas Īpašuma Vērtēšanas Standarti. LVS 401:2013 p.3.5.4.

Ar nekustamo īpašumu saistītās tiesības var būt zemes un apbūves īpašumtiesības, valdījuma, lietojuma vai reālservitūta tiesības. Trīs galvenie tiesību veidi ir:

- a) Īpašuma tiesība - pilnīgas varas tiesība pār nekustamo lietu, t. i. tiesība valdīt un lietot to, iegūt no tās visus iespējamus labumus, ar to rīkoties un noteiktā kārtā atprasīt to atpakaļ no katras trešās personas ar īpašuma prasību, un to ietekmē tikai ar likumu, vai tiesas lēmumu noteikti, vai ar citām personām piešķirtām tiesībām saistīti lietošanas aprobežojumi,
- b) lietojuma tiesība - īpašnieka noteiktai fiziskai vai juridiskai personai piešķirta tiesība, t.i. personālservitūts, kas dod tās turētājam laika ziņā ierobežotas tiesības saņemt labumu no nekustamā īpašuma, to lietojot un dabūjot no tās augļus (piemēram, nomas vai īres tiesība, dzīvokļa tiesība),
- c) Reālservitūta tiesība – kalpojošā nekustamā īpašuma īpašnieka kādam noteiktam zemes gabalam par labu piešķirta, ar likumu, tiesas lēmumu, līgumu vai testamentu nodibināta tiesība, kas dod valdošā īpašuma katrreizējam īpašniekam laika, vietas vai izlietošanas veida ziņā ierobežotas tiesības lietot kalpojošo nekustamo īpašumu vai tā daļu (piemēram, ceļa servitūts, ēku servitūts).

Nekustamo īpašumu vērtēšanā pamatā tiek izmantotas trīs pieejas (metodes):

- Ienākumu pieeja (metode) (income approach).
- Tirgus jeb salīdzināmo darījumu pieeja (metode) (direct sales approach).
- Izmaksu pieeja (metode) (cost approach).

Ienākumu pieeja (metode).

Ar ienākumu pieeju tiek iegūts vērtības indikators, kura pamatā ir nākotnes naudas plūsmu konvertācija vienā lielumā - kapitāla pašreizējā vērtībā. Šajā pieejā tiek ņemti vērā ne aktīva tā lietderīgās kalpošanas laikā gūstamie ieņēmumi, un vērtības aprēķinam tiek izmantots kapitalizācijas process. Kapitalizācija paredz ienākumu konvertāciju kapitāla vērtībā ar atbilstošas diskonta likmes palīdzību. Ienākumu plūsmas pamatā var būt līgumā vai līgumos paredzētas, vai arī līgumā neparedzētas attiecības, piemēram, aktīva izmantošanas vai arī turēšanas rezultātā sagaidāmā peļņa.

Ienākumu pieejas ietvaros ietilpst šādas metodes:

- ienākumu tiešā kapitalizācija, ar kuru tipiskiem viena perioda ienākumiem tiek piemērota visus riskus aptverošā vai kopējā kapitalizācijas likme,
- diskontētās naudas plūsmas metode, ar kuru vairāku nākamo periodu naudas plūsmas ar atbilstošu diskonta likmi tiek kapitalizētas to pašreizējā vērtībā,
- dažādi opciju cenu veidošanas modeļi.

Ienākumu pieeja ir izmantojama arī saistību vērtēšanai, ņemot vērā saistību apkalpošanai nepieciešamās naudas plūsmas, līdz to segšanas brīdim.

Vispārējos gadījumos, šādi nekustamā īpašuma tirgus segmenta objekti veido tā īpašniekam ienākumus, kas rodas no objekta iznomāšanas. Ienākumu pieeja ietver vairākas vērtēšanas metodes, kuru visu kopējā iezīme ir tā, ka vērtības pamatā tiek izmantoti faktiskie vai aprēķinātie ienākumi, kurus gūst vai varētu gūt tiesības īpašnieks. Ieguldījumu īpašumā tie varētu būt nomas ieņēmumi; īpašnieka izmantotai ēkai - aprēķinātie nomas ieņēmumi (vai nomas izdevumu ietaupījumi, kuru pamatā ir izmaksas, kas rastos īpašniekam līdzīga īpašuma līdzvērtīgā vietā nomas gadījumā). Ja ēka ir piemērota tikai noteikta veida komerciālai aktivitātei, ienākumi parasti ir saistīti ar faktisko vai potenciālo naudas plūsmu, kas varētu rasties šīs ēkas īpašnieka komercdarbības rezultātā. Iegādājoties ienākumus veidojošu īpašumu, investors/pircējs rēķinās ar šī īpašuma radīto ienākumu naudas plūsmu, kā arī cer uz iespējamo īpašuma vērtības pieaugumu nākotnē. Tā kā nekustamais īpašums ir aplūkojams kā ilgtermiņa investīcija, ienākumu metodes gaitā tiek analizēta bezgalīga naudas plūsma, līdz ar to, periodiskie sagaidāmie ienākumi, kas tiek gūti no ilgtermiņa nomas, un ienākumi no objekta pārdošanas investīciju perioda beigās, veido periodisku ienākumu plūsmu, kas tiek pārvērsta šodienas vērtībā. Ienākumu no īpašuma pārdošanas investīciju perioda beigās sauc par reversiju. Reversijas vērtība tiek aprēķināta no pārdošanas ienākumiem atskaitot izdevumus saistītus ar pārdošanu. Šo procesu nekustamo īpašumu vērtēšanas procesā sauc par diskontēšanu, bet likmi ko pielieto nākotnes ienākumu pārvēršanā šodienas vērtībā sauc par diskonta likmi.

Atkarībā no prognozējamās naudas plūsmas periodiskuma ienākumu metodē pielieto ienākumu naudas plūsmas diskontēšanu vai ienākumu tiešo kapitalizāciju. Ienākumus veido visa veida ienākumi, ko īpašnieks gūst no īpašuma visā tā īpašuma pārvaldīšanas laikā, kas nekustamā īpašuma vērtēšanā visbiežāk ir ienākumi no ēku vai zemes nomas maksām, no kā aprēķinu periodos tiek atskaitīti ar šo ienākumu nodrošināšanu saistītie izdevumi.

Naudas plūsmas diskontēšanu pielieto īpašumiem, kuriem aprēķinu periodos tiek prognozēta mainīga naudas plūsma (mainīgas ienākumu vai izdevumu pozīcijas). Aprēķinu beigu brīdi jeb reversijas brīdi un periodu skaitu nosaka prognozējot naudas plūsmas stabilizācijas brīdi.

Ienākumu tiešo kapitalizāciju pielieto īpašumiem, kuriem jau vērtēšanas brīdī tiek prognozēta ilgtermiņā stabila naudas plūsma, kas atbilst objekta labākās un efektīvākās izmantošanas nosacījumiem.

$V = NOI/R$, kur NOI – gada tīrais ienākums; R – kapitalizācijas likme.

Kapitalizācijas likme ietver sevī ieguldītā kapitāla atguvi un ienākumu jeb peļņu par ieguldīto kapitālu. Ienākumi jeb peļņa par ieguldīto kapitālu ietver kompensāciju par naudas vērtības izmaiņām laikā un citus faktorus, kas saistīti ar konkrēto ieguldījumu. Šis skaitlis investora gadījumā atspoguļo sagaidāmo atdevi, vai ienesīgumu, bet

Īpašnieka izmantota ģpašuma gadījumā - sagaidāmo nosacīto atdevi no ģpašuma, ņemot vērā naudas vērtības izmaiņas laikā un atlīdzību par riskiem saistībā ar vērtējamajām ģpašumtiesībām.

Diskonta likme ir lielums, ko pielieto naudas plūsmas pārvēšanai šodienas vērtībā vai otrādi. Diskonta likmē netiek iekļauta sagaidāmais kapitāla pieaugums. Iepriekš minētās ienesīguma vai diskonta likmes lielumu nosaka vērtējuma mērķis. Ja mērķis ir noteikt aktīva vērtību konkrētam ģpašniekam vai potenciālam ģpašniekam, pamatojoties uz viņu specifiskajiem ieguldījumu kritērijiem, izmantotā likme var atspoguļot nepieciešamo atdevi vai vidējās svērtās kapitāla izmaksas. Ja mērķis ir noteikt tirgus vērtību, likmes pamatā būs novērojumi par to atdevi, kas ir ietverta tirgus dalībnieku darījumos ar nekustamo ģpašumu saistītām tiesībām samaksātajās cenās. Atbilstošā diskonta likme ir jānosaka tirgus darījumos ietverto likmju analīzes rezultātā. Ja tas nav iespējams, diskonta likmes pamatā var tikt izmantota tipiska "bezdiska" atdeves likme, kas ir koriģēta atbilstoši ar konkrēto tiesību nekustamā ģpašumā saistītajiem papildus riskiem un iespējām.

Atbilstošā ienesīguma vai diskonta likme būs atkarīga arī no tā, vai ienākumu prognozes vai naudas plūsmas pamatā ir pašreizējais to līmenis, vai arī tai ir jāatspoguļo nākotnē sagaidāmā inflācijas vai deflācijas ietekme. Kapitalizācijas un diskonta likmes tiek noteiktas, izanalizējot kopējo finanšu tirgus situāciju un nekustamā ģpašuma tirgus situāciju vērtēšanas brīdī un to prognozējamo attīstību, kā arī ņemot vērā ar nekustamā ģpašuma segmentu saistītos riskus. Visbiežāk likmes noteikšanā tiek izmantoti dati par atbilstošā nekustamā ģpašuma tirgus segmenta ienesīgumu un darījumu cenām, kā arī dati no ieguldītājiem.

Ienākumu metodes aprēķinu gaita tiek veikta sekojošā secībā:

- tiek veikta objekta pašreizējo ienākumu analīze atbilstoši labākajam un efektīvākajam izmantošanas veidam (nomas parametru un nosacījumu analīze vai tirgus nomas maksas aprēķins),
- tiek noteikta prognozējamās naudas plūsmas izmaiņas, stabilizācija un aprēķina periodi,
- tiek noteikti zaudējumi no telpu vakancēm vai nomas neieņemšanas riski, un noteikts efektīvais ienākums,
- tiek noteikti izdevumi, saistīti ar noteiktā izmantošanas veida nodrošināšanu, un atskaitīti no efektīvā ienākuma, iegūstot tīro ienākumu,
- tiek aprēķinātas kapitalizācijas un diskonta likmes, tiek noteikta reversijas vērtība,
- tiek aprēķināta atbilstošo periodu naudas plūsma un noteikta naudas plūsmas šodienas vērtība.

Salīdzināmo darījumu pieeja (metode).

Ar tirgus (salīdzināmo darījumu) pieeju tiek iegūts vērtības indikators, kuras pamatā ir vērtējamā aktīva un līdzīgu vai identisku aktīvu, par kuru cenām ir pieejama informācija, salīdzinājums.

Šīs pieejas pirmais solis ir darījumu ar identiskiem vai līdzīgiem aktīviem, kas nesen ir notikuši tirgū, cenu izvērtēšana. Ja pēdējā laikā ir notikuši tikai daži darījumi, var būt lietderīgi izvērtēt identisku vai līdzīgu aktīvu, kas ir paredzēti vai tiek piedāvāti pārdošanai, cenas ar noteikumu, ka šī informācija ir pilnīgi precīza un tiek kritiski analizēta. Tāpat var būt nepieciešams koriģēt informāciju par citu darījumu cenām ar mērķi atspoguļot jebkuras faktisko darījuma apstākļu un vērtības bāzes atšķirības, kā arī pieņēmumus, kas ir izvirzīti vērtēšanas vajadzībām. Vērtējamam aktīvam un citos darījumos iesaistītajiem aktīviem var būt arī atšķirīgi juridiskie, ekonomiskie vai fiziskie raksturlielumi. Ar nekustamo ģpašumu saistītās tiesības nav viendabīgas. Pat ja zemei un ēkām, uz kurām attiecas vērtējamās tiesības, ir ar citiem tirgū pārdotiem ģpašumiem identiskas fiziskās īpašības, to atrašanās vieta būs atšķirīga. Neskatoties uz šīm atšķirībām, tirgus pieeja ir visbiežāk lietotā ar nekustamo ģpašumu saistīto tiesību vērtēšanas pieeja. Lai salīdzinātu vērtējamo objektu ar citu tirgū nesen pārdotu vai vērtēšanas datumā tirgū pieejamu ar nekustamo ģpašumu saistīto tiesību pārdevumu vai piedāvājumu cenām, tiek izraudzītas piemērotas salīdzināšanas vienības. Salīdzināšanas vienības, kuras parasti izmanto pārdevumu cenu analīzē, ir aprēķinātā viena ēkas platības kvadrātmetra cena vai zemes hektāra pārdošanas cena. Citas cenu salīdzināšanas vienības, ko izmanto gadījumos, kad dažādiem objektiem ir pietiekami atbilstoši fiziskie raksturlielumi, ir cenas par viesnīcas numuru vai cena par vienu produkcijas vienību, piemēram, par iegūto lauksaimniecības kultūru ražu no hektāra. Salīdzināšanas vienība ir pareiza tikai tad, ja tā ir konsekventi izvēlēta un piemērota katra vērtējamā ģpašuma un salīdzināmo objektu analīzē. Jebkurai izmantotajai salīdzināšanas vienībai, ciktāl iespējams, būtu jāatbilst tādai, kādu parasti izmanto attiecīgā tirgus dalībnieki.

Tirgus vērtību nosaka zemākā cena, par kuru būtu iespējams iegādāties labāko alternatīvu, kas var būt līdzīga vai identiska konkrētajai precei vai pakalpojumam. Lai aprēķinātu vērtējamā objekta tirgus vērtību, konkrētā ģpašuma raksturojošos parametrus salīdzina ar līdzīgiem, pēc kvalitātes un izmantošanas veida, objektu parametriem, veicot salīdzināmo objektu cenu korekcijas, atbilstoši konstatētajām cenu ietekmējošām parametru atšķirībām. Korekcijas faktori un to lielums parasti balstās uz konkrētā nekustamā ģpašuma segmenta ilgtermiņa tirgus izpēti un tirgus vērtību ietekmējošo faktoru izpēti. Būtiskākie aprēķini gaitā pielietotie faktori – ģpašuma tiesību, darījuma (pārdošanas) nosacījumu, finansēšanas nosacījumu, tirgus (darījuma laika) apstākļu faktors, atrašanās vietas, objekta fiziskā raksturojuma (platība, tehniskā stāvokļa, kvalitātes, labiekārtotības, inženierkomunikāciju un citi) faktors, izmantošanas veida un ekonomiskie faktori (nomas līgumi, izmantošanas ierobežojumi, specifiski nodokļi un nodevas. Nekustamā ģpašuma tirgus stāvokļa strauju izmaiņu periodus raksturo krasas cenu svārstības, kas var turpināties vairākus gadus, līdz tirgus atgriezīsies līdzsvarotā stāvoklī. Arī krasas svārstības ekonomikā kopumā var radīt plašas tirgus cenu svārstības. Tirgos ar lejupejošu cenu un zemu pieprasījuma līmeni ne vienmēr būs pietiekams skaits "labprātīgu" pārdevēju. Daži darījumi var saturēt finansiāla vai citāda rakstura piespiedu elementus vai notikt apstākļos, kas samazina vai pat izslēdz dažu

pārdevēju vēlēšanos pārdot. Vērtētājam jāievēro šāda tirgus visi būtiskie faktori un jāizvērtē konkurējošo darījumu vai piedāvājumu ietekme un to atbilstība tirgus vērtības definīcijai. Ziņas par darījumiem, kuri ievērojami atšķiras no vidējā tirgus datiem tiek vai nu atmestas vai ievērtētas ar būtiskāku korekcijas soli.

Salīdzināmo darījumu metodes aprēķinu gaita tiek veikta sekojošā secībā:

- nekustamā īpašuma tirgus segmentācija un vērtējamam objektam atbilstošā segmenta vispārējā analīze,
- salīdzināmo objektu (darījuma un piedāvājuma) atlase un parametru analīze,
- salīdzināmo objektu salīdzināšanas vienības izvēle,
- vērtējamā objekta un salīdzināmo objektu salīdzināšana – vērtības ietekmējošo faktoru izvēle un korekcijas lieluma izvēle, cenu korekcijas veikšana,
- salīdzināmās vienības vērtības noteikšana un objekta tirgus vērtības aprēķins.

Izmaksu pieeja (metode).

Ar izmaksu pieeju tiek iegūts vērtības indikators, kas balstās uz ekonomikas principu, ka pircējs par aktīvu nemaksās vairāk par paredzamajām identiskas lietderības aktīva iegādes, vai izveides izmaksām.

Šī pieeja ir balstīta uz principu, ka gadījumā, ja nepastāv līdzvērtīga aktīva radīšanai nepieciešamā laika, neērtību, risku vai citu faktoru problēmas, tad cena, ko pircējs tirgū maksātu par vērtējamo aktīvu, nebūtu lielāka par ekvivalenta aktīva iegādes vai izveides izmaksām. Bieži vien vērtējamais aktīvs, ņemot vērā tā vecumu vai nolietojumu, ir mazāk pievilcīgs kā alternatīvs aktīvs, ko būtu iespējams iegādāties vai izveidot. Šādos gadījumos, atkarībā no izvēlētajās vērtības bāzes, var būt nepieciešamas alternatīvā aktīva izmaksu korekcijas.

Ar nekustamo īpašumu saistīto tiesību vērtējumos šo pieeju parasti pielieto kā atlikušo aizvietošanas izmaksu metodi. To parasti izmanto gadījumos, kad nav pierādījumu par līdzīgu īpašumu darījuma cenām, vai arī kad nav nosakāma ar attiecīgajām īpašnieka tiesībām saistītā faktiskā vai nosacītā ienākumu plūsma. Tā galvenokārt tiek izmantota, vērtējot specializētus īpašumus, tas ir, tādus īpašumus, kas tirgū tiek pārdoti reti (ja vispār tiek pārdoti), izņemot pārdošanu uzņēmuma vai struktūrvienības, kurā tas ietilpst, sastāvā.

Šīs pieejas pirmais solis ir pilno aizvietošanas izmaksu aprēķins. Tās parasti ir izmaksas, par kurām attiecīgajā vērtēšanas datumā būtu iespējams vērtējamo īpašumu aizstāt ar mūsdienīgu ekvivalentu. Izņēmums ir vienīgi gadījumi, kad īpašuma līdzvērtīga aizstāšana būtu iespējama, tikai izmantojot konkrētā īpašuma kopiju. Šajā gadījumā, lai nodrošinātu tirgus dalībnieku ar to pašu lietderību, aizvietošanas izmaksām vairāk atbilst konkrētās ēkas atjaunošanas vai kopijas izgatavošanas izmaksas, nevis mūsdienīga ekvivalenta izmaksas. Aizvietošanas izmaksās ir jāietver visas saistītās izmaksas, piemēram, zemes vērtība, infrastruktūras, projektēšanas un finansējuma izmaksas, kas var rasties tirgus dalībniekam līdzvērtīga aktīva izveidošanas gadījumā.

Tālāk ir jāveic mūsdienu ekvivalenta pilno aizvietošanas izmaksu korekcija atbilstoši vērtējamā īpašuma kopējam nolietojumam. Kopējā nolietojuma korekcijas mērķis ir izvērtēt, kāds, no potenciālo pircēju viedokļa, varētu būt konkrētā īpašuma vērtības samazinājums, salīdzinot to ar mūsdienīgu ekvivalentu. Kopējais nolietojums atspoguļo konkrētā īpašuma fizisko stāvokli, funkcionalitāti un ekonomisko lietderību, salīdzinot ar mūsdienu ekvivalentu.

Aizvietošanas izmaksas tiek noteiktas izvērtējot konkrētā brīža vidējās būvizmaksas.

Zemes gabala vērtība tiek noteikta ar salīdzināmo darījumu metodi.

Vērtības zudumi jeb nolietojumi ir sekojoši:

- fiziskais nolietojums ir vērtības zudums, kas radies apbūves ekspluatācijas gaitā no fizisku vai ķīmisku faktoru ietekmes, pārslodzes vai nepareizas ekspluatācijas, nekvalitatīviem materiāliem un tehnoloģijas u.tml.,
- funkcionālais nolietojums ir vērtības zudums, kas saistīts ar ēku un būvju raksturlielumu neatbilstību pašreizējām tirgus prasībām (plānojuma, platības, apjoma, konstruktīvā risinājuma, inženierkomunikāciju, sanitāro normu un ES direktīvu prasībām),
- ekonomiskais jeb ārējais nolietojums ir vērtības zudums, kas veidojas ārējo apstākļu iespaidā, kuru novērst nav īpašnieka spēkos. Šie vērtību ietekmējošie apstākļi var būt gan tehniska, gan ekonomiska rakstura (apkārtējā apbūve un izmantošanas veids, vide un izmaiņas nekustamā īpašuma tirgū).

Vērtējumā pielietotas pieejas (metodes).

Vērtējumā tiek pielietota salīdzināmo darījumu pieeja, jo vērtētāja rīcībā ir pietiekama informācija par veiktajiem darījumiem ar līdzīga veida īpašumiem.

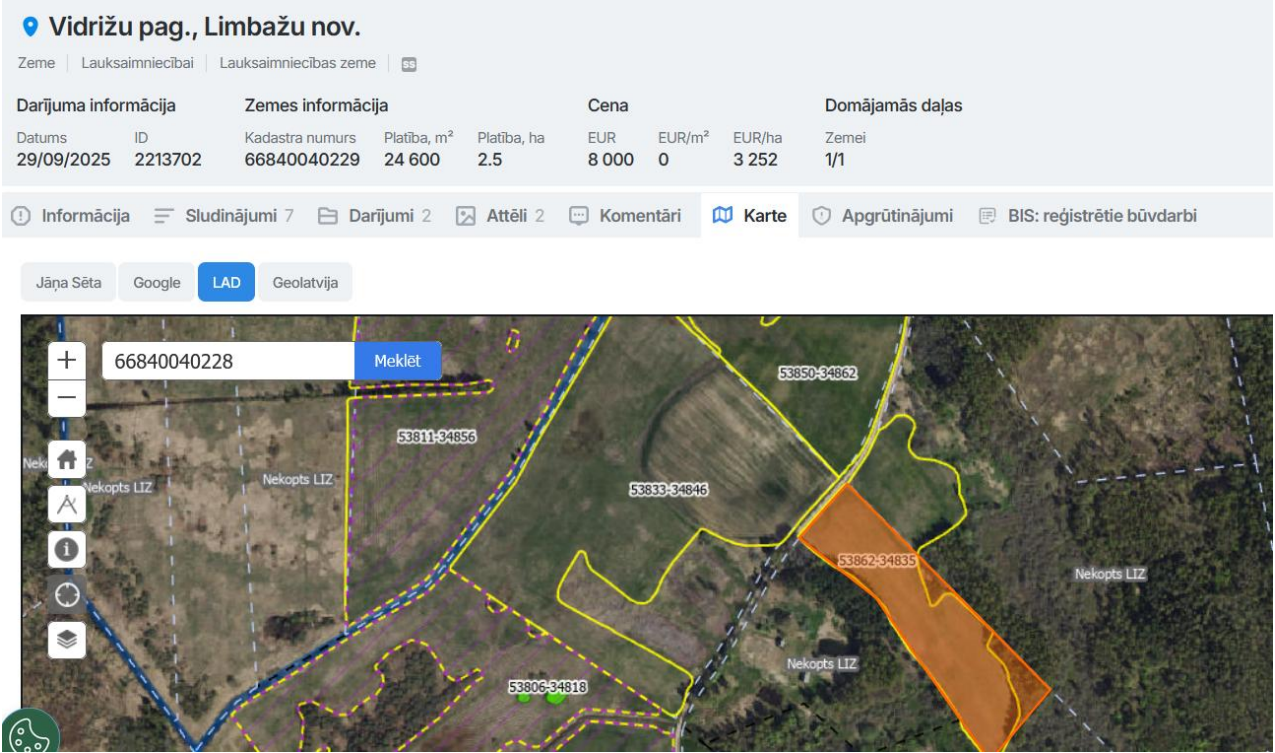
Izmaksu pieeja netiek pielietota, jo iegūtais rezultāts būs identisks ar salīdzināmo darījumu pieejas (metodes) iegūto rezultātu.

Ienākumu kapitalizācijas metode (pieeja) šajā vērtējumā netiek piemērota, jo lauksaimniecības zemes iegādājas savas saimniecības vajadzībām, bet ne ar mērķi iegūt ienākumus iznomājot.

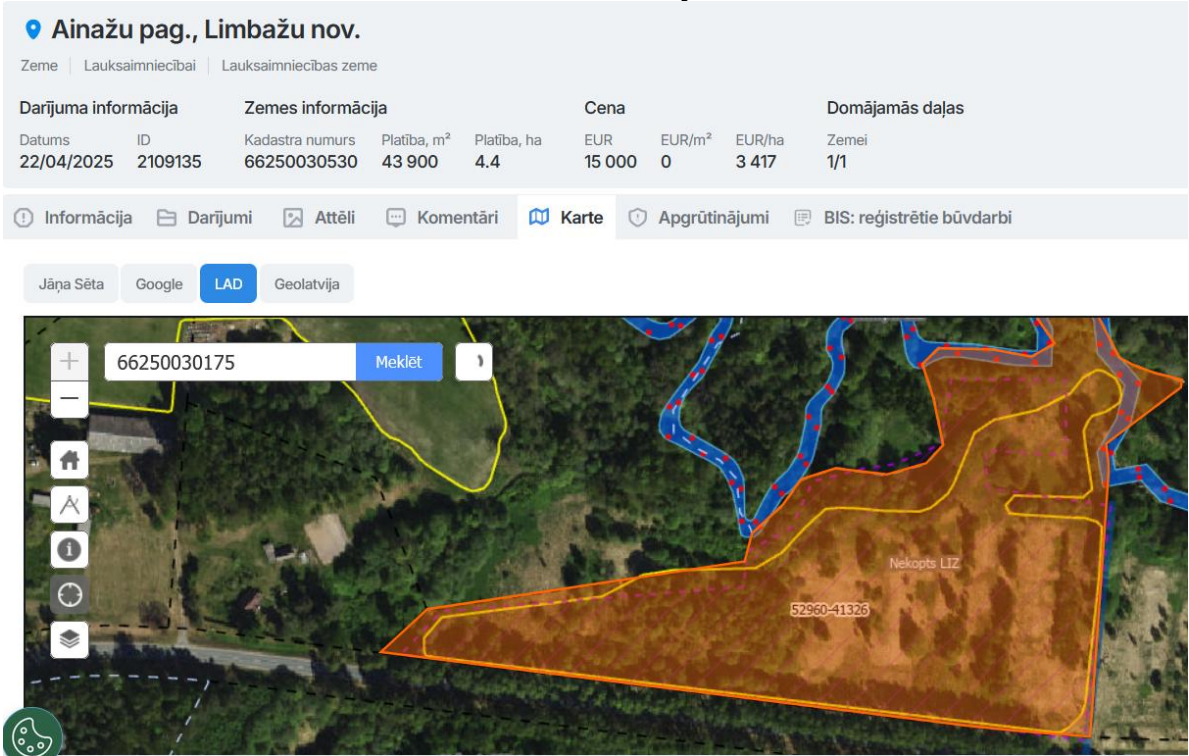
5.3. Objekta tirgus vērtības noteikšana ar salīdzināmo darījumu pieeju.

Lai noteiktu vērtējamā īpašuma tirgus vērtību, vērtētāja ir izmantojusi tirgus (salīdzināmo darījumu) pieeju, kur novērtējamais objekts salīdzināts ar līdzīgiem pārdotiem nekustamiem īpašumiem Vidzemē. Aprēķina gaitā salīdzināmo īpašumu dati koriģēti atkarībā no atrašanās vietas, stāvokļa un fiziskajiem parametriem. Gadījumā, kad salīdzināmais objekts pēc kāda no raksturlielumiem ir labāks, nekā vērtējamais īpašums, korekcijas ir veiktas ar (-) zīmi, tādējādi samazinot iespējamo vērtējamā objekta vērtību. Gadījumā, kad salīdzināmais objekts pēc kāda no raksturlielumiem ir sliktāks, nekā vērtējamais īpašums, korekcijas ir veiktas ar (+) zīmi, tādējādi palielinot iespējamo vērtējamā objekta vērtību.

1.salīdzināmais objekts

2.salīdzināmais objekts

3.salīdzināmais objekts

Vidrižu pag., Limbažu nov.

Zeme

Lauksaimniecībai

Lauksaimniecības zeme

55

Darījuma informācija		Zemes informācija			Cena			Domājamās daļas
Datums	ID	Kadastra numurs	Platība, m ²	Platība, ha	EUR	EUR/m ²	EUR/ha	Zemei
17/10/2024	1993698	66840050131	34 000	3.4	12 977	0	3 817	1/1

Informācija

Sludinājumi 1

Darījumi 1

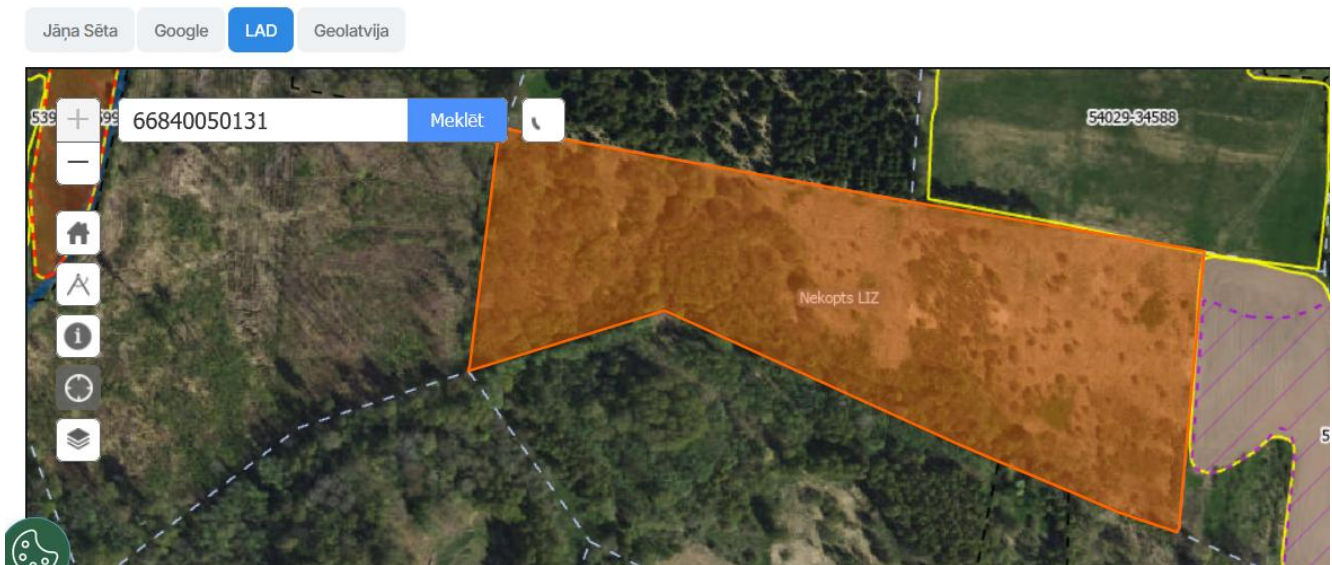
Attēli

Komentāri

Karte

Apgrūtinājumi

BIS: reģistrētie būvda

Tirgus vērtības noteikšana ar salīdzināmo darījumu pieeju

Salīdzināmais objekts	Novērtējamais objekts	Vidrižu pag., Limbažu nov.		Ainažu pag., Limbažu nov.		Vidrižu pag., Limbažu nov.	
Darījuma laiks		09.2025.		04.2025.		10.2025.	
Kadastra numurs		66840040229		66250030530		66840050131	
Darījuma cena, EUR		8000		15000		12977	
Vienības cena, EUR/ha		3252		3417		3708	
Zemes kopējā platība, ha	3.50	2.46		4.39		3.50	
<i>t.sk. lauksaimniecības zeme, ha</i>	<i>2.50</i>	<i>2.27</i>		<i>3.56</i>		<i>3.10</i>	
<i>t.sk. aramzeme, ha</i>	<i>0.00</i>	<i>2.27</i>		<i>0.00</i>		<i>0.00</i>	
<i>t.sk. kopta LIZ, ha</i>	<i>1.20</i>	<i>2.27</i>		<i>0.00</i>		<i>0.00</i>	
<i>t.sk.pārējā zeme, ha</i>	<i>1.00</i>	<i>0.19</i>		<i>0.83</i>		<i>0.40</i>	
Zemes gabalu skaits, gab	1	1		1		1	
Auglības faktors	50	25		32		30	
Meliorācijas faktors	ir	nav		ir		nav	
Komunikācijas	nav	nav		nav		nav	
Teritorijas stāvoklis	daļēji kopts	kopts		nekopts		nekopts	
Apgrūtinājumi kas ietekmē tirgus vērtību	nav	nav		nav		nav	
Konfigurācija	laba	laba		laba		laba	
Piebraukšanas iespējas	pašvaldības ceļš	pašvaldības ceļš		valsts autoceļš		nav ceļa	
Darījuma cenas korekcijas faktori, EUR		%	EUR	%	EUR	%	EUR
Cena, EUR			8000		15000		12977
Īpašuma tiesības		0%	8000	0%	15000	0%	12977
Finansējuma apstākļi		0%	8000	0%	15000	0%	12977
Darījuma apstākļi		0%	8000	0%	15000	0%	12977
Izdevumi uzreiz pēc darījuma		0%	8000	0%	15000	0%	12977
Darījuma veikšanas laiks		0%	8000	0%	15000	0%	12977
Koriģētā darījuma cena, EUR			8000		15000		12977
Vienības cena, EUR/h			3252		3417		3708
Objekta atrašanās vietas faktors		0%	0.00	0%	0.00	2%	74.15
<i>Novietojums, infrastruktūra</i>		0%		0%		0%	
<i>Piebraukšanas iespējas</i>		0%		0%		2%	
<i>Apkārtnes ietekme</i>		0%		0%		0%	
<i>Dabas faktors (ūdens tuvums)</i>		0%		0%		0%	
Zemes gabala raksturparametru faktors		2%	65.04	8%	273.35	11%	407.85
<i>Atbilstība labākajam izmantošanas veidam</i>		0%		0%		0%	
<i>Zemes platības sadrumstalotība (skaits)</i>		0%		0%		0%	
<i>Auglības faktors</i>		7%		5%		5%	
<i>Zemes gabala reljefs</i>		0%		0%		0%	
<i>Teritorijas stāvoklis</i>		-8%		3%		3%	
<i>Meliorācijas faktors</i>		3%		0%		3%	
Pārējās zemes īpatsvars		-5%	-162.60	-5%	-170.84	-5%	-185.39
Apgrūtinājumu faktors		0%	0.00	0%	0.00	0%	0.00
Konfigurācija		0%	0.00	0%	0.00	0%	0.00
Kopējā korekcija		-3%	-97.56	3%	102.51	8%	296.62
Koriģētā vienības vērtība, EUR/ha	3559		3154		3519		4004
Tirgus vērtība, EUR		12458					

6. Slēdziens

Pamatojoties uz augstāk veiktajiem aprēķiniem un vērtētāja rīcībā nodoto un esošo informāciju, pēc vērtētāja viedokļa novērtējamā objekta – nekustamā īpašuma ar nosaukumu “**Lejasdravnieki**”, **Katvaru pagasts, Limbažu novads**, tirgus vērtība vērtēšanas brīdī, tas ir 2026.gada 7.augustā, sastāda:

EUR 12 500 (divpadsmit tūkstoši pieci simti eiro)

Nekustamā īpašuma vērtētāja

Ize Apeine, Latvijas Īpašumu Vērtētāju Asociācijas sertifikāts Nr. 110

7. Aprēķinos izmantotie pieņēmumi un ierobežojošie faktori.

- Šis vērtējums ir paredzēts vienīgi norādītajam mērķim un nav izmantojams citām vajadzībām bez vērtētāja rakstiskas piekrišanas.
- Novērtētais īpašums tiek uzskatīts par brīvu no apgrūtinājumiem, finansiālām saistībām, kas varētu mazināt īpašuma vērtību.
- Tiek pieņemts, ka nav apslēptu vai neredzamu konstrukciju stāvokļa izmaiņu, kas palielinātu vai samazinātu īpašuma vērtību, un kas ir atklājami tikai ar speciālām inženieru pārbaudēm.
- Novērtēšanas procesā izmantotie un pieņemtie skaitļi tiek uzskatīti par nākušiem no drošiem avotiem un vērtētājs pieņemto skaitļu lielumus ir noteicis pēc savām vislabākajām iespējām.
- Visi šajā vērtējumā veiktie aprēķini un pieņēmumi attiecas tikai uz konkrēto dokumentu un nav izmantojami atrauti no tā.
- Ieņēmumu uz izdevumu plānošana balstās uz vispārēju nekustamā īpašuma tirgus novērtējumu. Nav garantiju, ka šie pieņēmumi noteikti piepildīsies. Nekustamo īpašumu tirgus pastāvīgi mainās un svārstās. No vērtētāja netiek prasīts noteikt nekustamā īpašuma tirgus apstākļus, bet gan atspoguļot sabiedrības attīstības virzienus uz kuriem balstīsies nākotnes investīcijas.

Šī novērtējuma atskaite sastādīta vienā eksemplārā uz 20 lapām un parakstīta ar elektronisko parakstu. Novērtējuma atskaitē ir pievienoti sekojoši dokumenti:

- 1) Latvijas Īpašumu Vērtētāju Asociācijas profesionālās kvalifikācijas sertifikāts Nr. 110
- 2) Nodalījuma noraksts
- 3) Izdruka no VZD Kadastra reģistra pārlūka

8. Vērtētāja neatkarības un vērtējuma atbilstība standartu LVS 401:2013 prasībām apliecinājums.

Es apliecinu, ka pamatojoties uz manu labāko pārliecību un zināšanām:

- faktu konstatācija, ko satur šis vērtējums, ir patiesa un pareiza,
- vērtējuma analīzes, viedokļi un secinājumi ir ierobežoti tikai ar vērtējumā minētiem pieņēmumiem un nosacījumiem. Tās ir manas personīgās, profesionālās domas, viedokļi un secinājumi,
- man nav īpašas pašreizējas vai perspektīvas intereses par šo novērtējamo objektu un man nav īpašas personīgas intereses vai aizspriedumu attiecībā uz pusēm, kas tajā iesaistīti,
- mana darba apmaksa nav atkarīga no iepriekš noteiktās vērtības paziņošanas vai arī vērtību virzīšanas tā, lai tā nāktu par labu klientam, noteiktajam tirgus vērtības lielumam, nonākšanai pie iepriekš izvirzīta rezultāta vai arī kāda cita sekojoša notikuma,
- manas domas, viedokļi un secinājumi tika veikti un šis ziņojums tika sagatavots saskaņā ar Latvijas Īpašuma vērtēšanas standartiem LVS 401:2013.

I.Apeine